

Swan Song

shall possess them; and Joshua, he shall go over before you, as the Lord has said. 4. And the Lord shall do to them as he did to Sihon and to Og, kings of the Amorites, and to the land of them, whom he destroyed. 5. And the Lord shall give them up before your face, that you may do to them according to all the commandments which I have commanded you. 6. Be strong and of a good courage, fear not, nor be afraid of them; for the Lord your God, he goes with you; he will not fail you, nor forsake you.

Devarim 31.1-6

1 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בְּן־מֵאָה
וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא־אוּכַל עוֹד לְצֵאת
וּלְבוֹא וְד' אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃
3 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא | עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא־יִשְׁמָד
אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וַיִּרְשָׁתָם יְהוֹשֻׁעַ הוּא
עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ד': 4 וְעָשָׂה ד' לָהֶם
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעוֹג מְלֹכֵי הָאֱמֹרִי
וּלְאֲרָצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם׃ 5 וַנִּתְּנָם ד'
לְפָנֶיכֶם וְעָשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי
אֹתְכֶם׃ 6 חֲזֹקוּ וְאַמְצוּ אֶל־תִּירְאוֹ וְאַל־תַּעֲרֹצוּ
מִפְּנֵיהֶם כִּי | ד' אֱלֹקֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא
יִרְפָּךְ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ׃ ס

Rashi

(2) לא אוכל עוד לצאת ולבוא. יכול
שֶׁתִּשָּׂש כַּחוֹ, תְּלֻמוֹד לוֹמַר "לא כְּהִתָּה עֵינִי
וְלֹא נָס לַחַה" (להלן לד:ז), אֶלָּא מֵהוּ "לא
אוכל", איני רשאי, שְׁנִטְלָה מִמֶּנִּי הַרְשׁוּת
וְנִתְּנָה לַיהוֹשֻׁעַ: וְה' אָמַר אֵלַי. זֶהוּ פְרוֹשׁ
"לא אוכל עוד לצאת ולבוא", לְפִי שֶׁה' אָמַר
אֵלַי: אָנֹכִי הַיּוֹם. הַיּוֹם מָלְאוּ יָמַי וּשְׁנוֹתַי,
בְּיוֹם זֶה נִוְלַדְתִּי, בְּיוֹם זֶה אָמוֹת (סוטה יג
ע"ב). דָּבָר אַחֵר, "לְצֵאת וּלְבוֹא" בְּדַבְּרֵי
תוֹרָה, מְלַמֵּד שֶׁנִּסְתַּתְּמוּ מִמֶּנּוּ מִסּוּרוֹת
וּמִעֵינֹת הַחֲכָמָה (סוטה שם): (6) לא
יִרְפָּךְ [וְלֹא יַעֲזֹבְךָ]. לא יתן לך רפיון להיות
נֶעֱזָב מִמֶּנּוּ:

1. And Moses went and spoke these words to all Israel. 2. And he said to them, I am one hundred and twenty years old this day; I can no more go out and come in; also the Lord has said to me, You shall not go over this Jordan. 3. The Lord your God, he will go over before you, and he will destroy these nations from before you, and you